

Els Salms: pregar sense maquillatges

Dij, 15/10/2020 per Papa Francesc

[Les homilies del papa Francesc](#)

Audiència General 14 d'octubre 2020

Estimats germans i germanes, bon dia!

Llegint la Bíblia ens trobem contínuament amb pregàries de diversos tipus. Però també trobem un llibre format només de pregàries, un llibre que s'ha convertit en pàtria, lloc d'entrenament i casa d'innombrables persones que preguen. Es tracta del *Llibre dels Salms*. Hi ha 150 Salms per pregar.

Forma part dels llibres de saviesa, perquè comunica el "saber pregar" a través de l'experiència del diàleg amb Déu. En els salms hi trobem tots els sentiments humans: les alegries, els dolors, els dubtes, les esperances, les amargors que donen color a la nostra vida. El *Catecisme* afirma que cada salm «té una sobrietat tan gran que els homes de qualsevol condició i de qualsevol temps el pot fer servir» (*CCC, 2588*). Llegint i rellegint els salms, nosaltres aprenem el llenguatge de la pregària. Déu Pare, de fet, amb el seu Esperit els va inspirar en el cor del rei David i d'altres que pregaven, per ensenyar a cada home i a cada dona a lloar-lo, a donar-li gràcies i suplicar-lo, com invocar-lo en la joia i en el dolor, com explicar les meravelles de les seves obres i de la seva Llei. En resum, els salms són la paraula de Déu que nosaltres humans fem servir per parlar amb Ell.

En aquest llibre no trobem persones etèries, persones abstractes, persones que confonen la pregària amb una experiència estètica o alienant. Els salms no són textos nascuts redactats sobre una taula; són invocacions, sovint dramàtiques, que neixen de la vivència de l'existència. Per pregar-los n'hi ha prou de ser el que som. No hem d'oblidar que per resar bé hem de pregar tal com som, sense maquillar-nos. No hem de canviar l'ànima per pregar. "Senyor, jo sóc així", i anar davant del Senyor tal com som, amb les coses boniques i també amb les coses lletges que ningú coneix, però nosaltres, en el nostre interior, les coneixem. En els salms

sentim les veus de persones de carn i ossos que pregunten, la vida dels quals, com la de tots, és plena de problemes, de fatiga, d'incerteses. El salmista no dubta de manera radical d'aquest patiment: sap que forma part de la vida. En els salms, però, el sofriment es transforma en *petició*. Del patiment a la petició.

I entre les moltes peticions, n'hi ha una que queda suspesa, com un crit incessant que travessa tot el llibre d'un extrem a l'altre. Una petició, que nosaltres repetim tantes vegades: "*Fins quan, Senyor? Fins quan?*". Cada dolor requereix una alliberació, cada llàgrima invoca un consol, cada ferida espera una guarició, cada calúmia una sentència d'absolució. "*Fins quan, Senyor, hauré de patir això? Escolta'm, Senyor!*": quantes vegades nosaltres hem pregat així, amb "*Fins quan?*", prou Senyor!

Fent aquestes peticions constantment, els salms ens ensenyen a no acostumar-nos al dolor, i ens recorden que la vida no es salva si no es cura. L'existència de l'home és un alè, la seva vida és breu, però la persona que prega sap que és preciosa als ulls de Déu, de manera que *té sentit cridar*. I això és important. Quan nosaltres preguem, ho fem perquè sabem que som preciosos als ulls de Déu. És la gràcia de l'Esperit Sant que, des de dins, desperta aquesta consciència: som preciosos als ulls de Déu. I per això som empesos a pregar.

La pregària dels salms és el testimoni d'aquest crit: un crit múltiple, perquè en la vida el dolor agafa mil formes, i pren el nom de malaltia, odi, guerra, persecució, desconfiança... Fins a l'"escàndol" suprem, el de la mort. La mort apareix al Salteri com l'enemiga més irracional de l'home: quin delictes mereix un càstig tan cruel, que comporti l'aniquilació i el final? El qui prega amb els salms demana a Déu que intervingui on tots els esforços humans són inútils. Per això la pregària, per si mateixa, és el camí de salvació i l'inici de la salvació.

Tothom pateix en aquest món: tant si creieu en Déu, com si el rebutgeu. Però en el Salteri el dolor es converteix en *relació*, relació: un crit d'ajut que espera que arribi a algú que escolti. No pot quedar sense sentit, sense objectiu. Fins i tot els dolors que sentim no poden ser només casos concrets d'una llei universal: són sempre les "meves" llàgrimes. Penseu en això: les llàgrimes no són universals, són les "meves" llàgrimes. Cadascú té les seves. Les "meves" llàgrimes i el "meu" dolor m'empenyen a continuar preguntant. Són les "meves" llàgrimes que ningú no ha vessat mai abans que jo. Sí, molts han plorat, molts. Però les "meves" llàgrimes són les meves, el "meu" dolor és meu, el "meu" patiment és meu.

Abans d'entrar a l'Aula, he trobat els pares d'aquell sacerdot de la diòcesi de Como que va ser assassinat; va ser assassinat mentre feia un servei per ajudar. Les llàgrimes d'aquells pares són les "seves" llàgrimes i cada un d'ells sap com van sofrir veient aquest fill que ha donat la vida al servei dels pobres. Quan nosaltres volem consolar algú, no trobem les paraules. Per què? Perquè no podem arribar al seu dolor, perquè el "seu" dolor és seu, les "seves" llàgrimes són seves. El mateix ens passa a nosaltres: les llàgrimes, el "meu" dolor és meu, les llàgrimes són "meves" i amb aquestes llàgrimes, amb aquest dolor m'adreço al Senyor.

Tots els dolors dels homes són sagrats per a Déu. Així ho diu la pregària del salm 56: « les passes que jo he fet tu les has comptades, en el teu odre reculls les meves llàgrimes: no estan escrites en el teu llibre?» (v. 9). Davant de Déu no som uns desconeguts o uns números. Som rostres i cors, coneguts un per un, pel nom.

En els salms, el creient troba una resposta. Sap que encara que totes les portes humanes estiguessin tancades amb clau, la porta de Déu és oberta. Fins i tot encara que el món sencer hagués dictat un veredicte de condemna, en Déu hi ha salvació.

“El Senyor escolta”: de vegades en la pregària n’hi ha prou de saber això. Els problemes no es resolten sempre. Qui prega no és un enganyat: sap que tantes qüestions de la vida d’aquí queden sense resoldre’s, sense sortida; el sofriment ens acompanyarà i, superada una batalla, n’hi haurà d’altres que ens esperen. Però, si se’ns escolta, tot es torna més suportable.

El pitjor que pot passar és patir per abandonament, sense ser recordats. La pregària ens salva d’això. Perquè pot passar, i fins i tot sovint, que no entenguem els designis de Déu. Però els nostres crits no es queden aquí: puguen fins a Ell que té un cor de Pare, i que plora Ell mateix per totes els fills i filles que pateixen i que moren. Us diré una cosa: a mi em fa bé, en els mals moments, pensar en les llàgrimes de Jesús, quan plorava mirant Jerusalem, quan plorava davant la tomba de Llätzer. Déu ha plorat per mi, Déu plora, plora pels nostres dolors. Perquè Déu ha volgut fer-se home - deia un escriptor espiritual - per poder plorar. Pensar que Jesús plora amb mi en el dolor és un consol: ens ajuda a avançar. Si mantenim una relació amb Ell, la vida no ens estalvia els sofriments, però s’obre a un gran horitzó de bé i va vers el seu compliment. Ànims, endavant amb la pregària. Jesús sempre és a prop nostre.

Traducció: Josep M. Torrents